

Udskriftsdato: 27. december 2025

2020/1 BSF 227 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om indførsel af afgift på kød fra drøvtyggere, øget afgift på benzin og diesel og indførsel af forbrugsafgift på flyrejser

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om indførsel af afgift på kød fra drøvtyggere, øget afgift på benzin og diesel og indførsel af forbrugsafgift på flyrejser

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, der indfører en forbrugsafgift på okse-, kalve- og lammekød på 17 kr./kg. og øger CO₂-afgiften på benzin og diesel med 1 kr./l. Alle indtægter fra afgifterne skal gå til at forøge den grønne check for at sikre den sociale balance.

Endvidere pålægger Folketinget regeringen at fremsætte et lovforslag, der indfører en forbrugsafgift på flyrejser. Afgiften skal være personlig og skal justeres efter antal årlige flyrejser. Afgiften foreslås at være på 75 kr. ved første årlige flyrejse, 150 kr. ved anden årlige flyrejse og 225 kr. for hver af de efterfølgende flyrejser. Provenuet fra afgiften skal gå til forskning i bæredygtig omstilling af flytrafikken.

Ovennævnte afgifter skal bortfalde, når der vedtages en lov om en ensartet CO₂-e-afgift på tværs af alle samfundssektorer.

Bemærkninger til forslaget

Regeringen har udsendt indførslen af en ensartet CO₂-e-afgift på tværs af alle samfundssektorer i 1-2 år. For at sikre en grøn omstilling og øjeblikkelig klimahandling foreslås afgifter på tre områder, der står for store dele af Danmarks CO₂-udledning.

Kødafgift

Danmark er det land i verden, som producerer mest kød pr. indbygger: 360 kg årligt (ifølge Food and Agricultural Organization (FAOSTAT)). Den store danske kødproduktion afsættes primært til eksport, men Danmark har også et højt indenlandsk kødforbrug. Det høje kødforbrug belaster både natur, lokalmiljø og klima, og særlig kød fra drøvtyggere (okse-, kalve- og lammekød) har en høj klimabelastning. Beslutningsforslaget målrettes derfor mod denne kødtype.

Hensigten er at prissætte klimabelastningen på kød fra drøvtyggere i forbrugerleddet, så der i højere grad er sammenhæng mellem pris og CO₂-udledning, således at eksternaliteterne ved produktionen indregnes i prisen på produktet. Fødevaresektoren står globalt for 19-29 pct. af drivhusgasudledningerne, mens kvæghold alene står for ca. 10 pct. af menneskers samlede drivhusgasudledninger. FN's landbrugsorganisation, FAO, forudser, at kødforbruget vil stige med 54 pct. frem mod 2050, mens mælkeforbruget vil stige med 73 pct. Konsekvenserne for klimaet er uoverskuelige.

Afgiftens størrelse på 17 kr. pr. kg kød fra drøvtyggere er baseret på en CO₂-e-pris på 880 kr. pr. t udledt CO₂, der af Copenhagen Economics vurderes at være en tilstrækkelig CO₂-e-beskating, hvis danskernes klimabelastning skal nedbringes til 2 t pr. indbygger i 2050. Oksekød udleder ifølge Concito 19,4 kg CO₂-e pr. kg og udgør dermed ifølge forslagsstilleren en passende rettesnor for afgiftsniveauet (Concito, Klimabrief #1, september 2016, »Klimavenlig kost«). Beregningen bag afgiftens størrelse er således: 0,88 (CO₂-pris/kg) x 19,4 (CO₂-e-udledning pr. kg oksekød) = 17,072 ~ 17 kr. pr. kg kød fra drøvtyggere (okse-, kalve- og lammekød). Dette niveau for en klimaafgift kan kun anses som et første skridt, da danskere formentlig skal nå ned på en maksimal udledning på 2-3 t drivhusgasser allerede i 2030, hvis vi skal nå Parisaftalens klimamål. FN's klimapanel udarbejder forskellige scenarier for, hvad der skal til for at nå de klimamål, man i Parisaftalen blev enige om.

For at sikre den sociale balance foreslås det, at provenuet fra afgiften bruges til at forøge den grønne check.

Diesel- og benzinafgift

Klimarådet foreslår, at benzin og diesel pålægges en højere afgift på udledning af CO₂. Beregninger fra Klimarådet viser, at prisen skal stige med 4-5 kr./l, hvis reduktionsmålet på de 70 pct. i 2030 skal nås (»Kendte veje og nye spor til 70 procents reduktion«, Klimarådet, marts 2020). Beslutningsforslaget tager første skridt mod 2030-målet ved at øge prisen på benzin og diesel med 1 kr./l.

For at sikre den sociale balance foreslås det, at provenuet fra afgiften bruges til at forøge den grønne check.

Flyafgift

Klimarådet vurderer, at Danmark med fordel kan ændre på den økonomiske favorisering af luftfarten ved at indføre en afgift på flyrejser (»Kendte veje og nye spor til 70 procents reduktion«, Klimarådet, marts 2020). Der kan som et første skridt tages udgangspunkt i de passagerafgifter, som f.eks. Sverige og Tyskland har indført.

I modsætning til Danmark har vores nabolande og de fleste andre lande i Vesteuropa passagerafgifter

på flyrejser. Danskere betaler dermed afgifter til andre lande, når de flyver hjem fra disse lande, mens hverken danskere eller udlændinge betaler afgifter til den danske statskasse.

Fremtidig regulering bør også inkludere betaling for – og tiltag rettet mod – klimaeffekter ud over CO₂ ud fra et skøn baseret på den mest kvalificerede viden. Et forsigtighedsprincip tilsiger, at usikkerheden om den nøjagtige indvirkning på klimaet af kondensstriber og NO_x m.v. ikke bør afholde os fra at regulere dette område af luftfarten.

Alternativet foreslår en afgift, der er personlig og baseret på årlige antal flyrejser. Ved første årlige flyrejse foreslås afgiften at være 75 kr. Ved anden årlige flyrejse foreslås 150 kr., og 225 kr. foreslås ved hver af de efterfølgende årlige flyrejser.

Opsummering

Dette beslutningsforslag vil udbedre markedsfejl ved at inddrage de negative virkninger, som produktionen af fødevarer og brændsel har for miljøet og klimaet. Når de reelle samfundsøkonomiske omkostninger for naturen, miljøet og klimaet ikke prissættes, bliver det svært at sætte den nødvendige fart på udviklingen mod et mere bæredygtigt forbrug og dermed den grønne omstilling. Beslutningsforslaget skal sikre, at eksternaliteter indregnes i prisen på et produkt. Dermed undgås det, at regningen for konsekvenserne af klimaforandringerne sendes videre til de kommende generationer, som det sker i dag.

Skriftlig fremsættelse

Torsten Gejl (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførsel af afgift på kød fra drøvtyggere, øget afgift på benzin og diesel og indførsel af forbrugsafgift på flyrejser.

(Beslutningsforslag nr. B 227)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.